

- STARTSIDAN
- NÄRINGSLIV
- KULTUR/NÖJE
- RESOR
- MAT & DRICK
- SPORT
- KOMMENTERA

SÖK /ARKIV

 SvD Internet

ANNONS

TASTELINE.COM

- > Runt rågröd med ägg, kaviar och potatis
- > Ratatouille med färska örter och ris

Sök bland 6000 matrecept

blecket..

Bilar	108639
Båtar	10205
MC	16290
Bostad	16867
Möbler	35867
Övrigt	167855
Annonsera	

→ PRENUMERERA

→ ANNONSERA

Publicerat 17 juni 2005 05:30

Farligt styrd genusforskning

Könsmakt och kunskap En allvarlig konsekvens av fokuseringen på "könsmaktsperspektivet" är att stora forskningsmedel styrs till ett speciellt område. Genom att motarbeta forskning av biologisk natur har feministrörelsen hindrat mer balanserad kunskap, anser Kerstin Uvnäs Moberg, läkare och professor i fysiologi.

Efter tv-programmen om könskriget har debatten kring vissa fraktioner av feministrörelsen varit het. Extremfeministernas arbete med att beskriva relationerna mellan kvinnor och män ur ett perspektiv av "könsmaktsordning" har visat på förhållanden och omständigheter som är av stor vikt för enskilda kvinnor och män liksom för samhället i stort.

Men "könsmaktsperspektivet" har fått ett så stort genomslag i landet att det tillåtit påverka forskningspolitiken. Ett nytt forskningsämne, genusforskning, har inrättats. Denna typ av forskning avser emellertid huvudsakligen forskning baserad på ett maktperspektiv. Dessutom har forskare med det sanna "könsmaktsperspektivet" premierats vid tillsättning av forskningstjänster. Det finns kompletterande väsentlig kunskap att hämta om orsaker till och konsekvenser av mäns våld mot kvinnor inom andra vetenskapsområden som sociologi, ekonomi, psykologi och medicin.

Det är av detta skäl märkligt, för att inte säga oacceptabelt, att stora forskningsmedel på detta sätt styrs och styrs till ett mycket speciellt forskningsområde. Forskningen bör per definition vara fri och tillåta alla möjliga synsätt att komma till uttryck.

En allvarlig konsekvens av fokuseringen på "könsmaktsperspektivet" är att det har skapats obalans inom forskningen.

Utvecklingen av annan väsentlig forskning, som skulle kunna gynna kvinnor och män i alla åldrar och även samhället, har hindrats och fördröjts.

Jag ger några exempel:

Kvinnor har under många år ätit p-pillar för att själva kunna bestämma om och när de vill ha barn. Detta är en viktig förutsättning för att kvinnor ska kunna leva ett självständigt liv. Men är det tillräckligt mycket känt om p-pillar, framför allt de som innehåller större hormonmängder, för att de ska få ges till kvinnor, ofta mycket unga, under en lång period av livet?

Jag tänker inte bara på riskerna för att utveckla blodpropp och cancer, utan på det faktum att hjärnan kan påverkas av de kvinnliga könshormonerna östrogen och progesteron, som ju i olika former ingår i p-pillar.

Tänk om p-pillren påverkar hur hjärnan fungerar och därmed på ett subtilt sätt inverkar på hur kvinnor mår och till och med tänker och agerar?

Med den kunskap som faktiskt funnits i den vetenskapliga litteraturen under lång tid borde man ha ställt denna fråga för länge sedan. Samma fråga borde ha ställts innan man lanserade hormonpreparat för alla kvinnor som passerat menopausen.

Det blir allt vanligare att man ger läkemedel till kvinnor som föder barn för att dämpa smärtan och påskynda förlossningsarbetet. På vissa sjukhus ges i dag nära hälften av de mammor som får sitt första barn ryggmärgsbedövning som smärtlindring.

Självfallet ska onödigt smärta förhindras. Men återigen, vet vi tillräckligt om vad som händer när man får en

- Tipsa en vän
- Skriv ut sidan
- Kommentera
- Mest läst nu

Forskare anklagas för omvänd rasism
Domare var kund i solariebordell
Ikea-reklam i hejdlös drift med svenskt midsommarfirande

Tystare Sverige?

En debattserie på Brännpunkt.

- > 3/5: SvD-redaktörer: Öppenheten är hotad
- > 4/5: Martin Jönsson - Nu krävs självsanering
- > 8/5: Erica Hedin - Dämpa bruset och lyssna
- > 10/5: Ira Mallik - Pressens osynliga ledband
- > 12/5: Quick Response-redaktörer - Medierna hänger inte med
- > 14/5: Ingela Ström - Bekämpa tidens smaklöshet
- > 18/5: Per Svensson - Brännässlan trivs vid dynga
- > 20/5: Martin Borgs - Näringsliv på defensiven
- > 25/5: Olle Stenholm - Mullorna skulle jubla
- > 27/5: Hans Bergström - När alla spärrar släpper
- > 29/5: Hans-Gunnar Axberger - Är mediemakten för stor?

Kommentera

- > Fler artiklar att kommentera på SvD.se

Senaste inrikes

09:56
Domare var kund i solariebordell >
09:01
Sprang vilse i Dalarna - fick hjälp i Skåne >
08:40
S-omröstning om EU-lag stoppas >
Senaste dygnet >

Senaste utrikes

10:07
Kirgizer stormade regeringshuset >
09:48
Persson vill skjuta på

ANNONS

Snabblänkar A-Ö

- > Aktier
- > Berglin
- > Bilar
- > Bildspecial
- > Bokrecensioner
- > Bragdguldet
- > Brännpunkt
- > Börs&finans
- > Dejt NY!
- > Dialektarkivet
- > Ditt jobb
- > Evenemangsguide
- > Familj&Namn
- > Filmrecensioner
- > Idag
- > IT/Telekom
- > Kolumnister
- > Kommentera artiklar
- > Korsord
- > Krogguide
- > Kultur/Nöje
- > Kulturdebatt
- > Kulturkommentar
- > Ledare
- > Magasinet
- > Mat&Dryck
- > Matskolan
- > Nyhetsbrev
- > Nyhetsdygnet
- > Nyheter
- > Nyhetstestet

- › Näringsliv
- › PDF-tidning
- › PJ Just nu (Blogg)
- › Privatekonomi
- › Recept
- › Recensioner
- › Resor
- › RSS-feed
- › Scenrecensioner
- › Skivrecensioner
- › Sport
- › Sportresultat
- › Språkspalten
- › Sudoku
- › Stockholm just nu
- › Stockholmstrafiken
- › Synpunkt
- › Sök/Arkiv
- › Tecknade serier
- › Tv-guide
- › Under strecket
- › Valutor
- › Vetenskap
- › Vinskolan
- › Vintester
- › Väder
- › Webb-tv
- Annonsera privat
 - › Bil
 - › Båt
 - › Pryn
- Annonsera företag
 - › Företagsinformation
- Prenumerationer
 - › Ny prenumeration
 - › Adressändring
 - › Uppehåll
 - › Utebliven tidning
 - › Läsarerbidanden
- Info
 - › Kontakta SvD
 - › Om SvD
 - › Tipsa SvD
- Om SvD.se
 - › Om cookies
 - › RSS-feed
 - › JavaScript-feed
- Vinnare i tävlingar
 - › 42" plasma-TV
 - Startsidetävlingen
- › Nyheter

ryggmärgsbedövning?

Stora omställningar äger rum när ett barn föds. Mamman (och även pappan) får hjälp med anknypningen till barnet och anpassningen till föräldrarollen genom att biologiska mekanismer aktiveras under förlossningen, och när föräldrar och barn får vara nära varandra efter förlossningen.

Hormonet oxytocin spelar härvidlag en viktig roll. Tänk om dessa naturens hjälpsystem blockeras av ryggmärgsbedövningen?

Nya data indikerar att så skulle kunna vara fallet. Om dessa iakttagelser bekräftas skulle, med tanke på den stora mängd ryggmärgsbedövningar som ges i dag, konsekvenserna för familjerna och därmed samhället kunna bli oerhörda på lång sikt.

Detta speciellt i ett samhälle präglad av övermäktig arbetsbörda och stress med åtföljande slitage på familjerelationerna.

Om en stödjande person, en "doula", får vara med vid förlossningen går denna fortare, smärtan minskar och behovet av kejsarsnitt och smärtlindring går ner. Dessutom visar uppföljande studier att hela familjen mår bättre på sikt. Man kan således uppnå samma resultat med mänskligt stöd under förlossningen som med ryggmärgsbedövning och dessutom få en förbättrad familjerelation på köpet.

Min tanke är absolut inte att kvinnor ska behöva genomgå aborter och oönskade graviditeter, genomlida svåra klimakteribesvär eller uppleva outhärdlig smärta i samband med förlossningen.

Nej, frågan är om man bedömt riskerna för bieffekter av dessa behandlingar på samma sätt som för andra läkemedel innan massanvändningen igångsatts. Detta har inte varit möjligt i det rådande forskningspolitiska klimatet, genom att enbart sociologiska förklaringsmodeller beaktats.

Ovanstående frågor går nämligen inte att ställa om man inte accepterar att även biologiska och hormonella effekter existerar och bidrar till hur vi människor fungerar.

Genom att motarbeta forskning av biologisk natur har den politiskt inflytelserika, extrema, feministrörelsen bidragit till att fördröja och hindra framtagandet av en mer balanserad kunskap, som skulle kunna vara till gagn för den enskilda individen och samhället.

De flesta forskare är i dag övertygade om att medfödda förutsättningar (gener) och omgivningsfaktorer eller upplevelser, det må röra sig om gifter, infektioner, olika typer av yttre påfrestningar eller rent av positiva erfarenheter, samverkar till att forma individer och deras beteende.

Den framtida forskningen bör därför vara tvärvetenskaplig till sin karaktär.

Representanter för olika ämnesområden måste samarbeta för att utveckla åtgärder och behandlingsmetoder som också involverar biologiska funktioner, t ex kroppens egen läkande och smärtlindrande förmåga.

KERSTIN UVNÄS MOBERG
leg läkare och professor i fysiologi

[Testa SvD en månad för 98 kronor.](#)
[Är du inte nöjd får du pengarna tillbaka!](#)

Det finns 9 kommentarer på artikeln:

› Genusforskningen är ... Ulf 17/6 10:01

budgetbeslut ›

08:11

Irans vallokaler öppna ›
Senaste dygnet ›

› Ledare

› Läs P.J. Anders
Linders ledarblogg

> falska motsättningar	stu	17/6 09:58
> vilka manliga område...	c	17/6 09:43
> G Persson - den nya ...	Rostov	17/6 09:18
> Balans	Owe	17/6 09:04
> Hårkraftsperspektivet	Kadmus	17/6 08:58
> Är allt biologi?	serafia	17/6 08:46
> !!	LFL	17/6 08:32
> Exempel på fasoner	Peter Bagge	17/6 07:26

Alias:

Rubrik:

Kommentar: (max 500 tkn)

Respekten för andra debattörer och de personer vi skriver om är en huvudregel på SvD.se. Det är inte heller tillåtet att skriva mer än 500 tecken. De flesta artiklar är öppna för kommentarer i tre dygn.

> [Läs reglerna i sin helhet och hur vi hanterar övervakningen.](#)

Jag har läst och godkänt SvD:s regler gällande kommentering

Posta inlägget

MER PÅ SVD.SE

sök:

Hela svd.se

Senaste månad

Sök

SVENSKA DAGBLADET

Sedan 1884 | På webben sedan 1995
Ansvarig utgivare, Chefredaktör Lena K Samuelsson
Nyhetschef Jonas Elgh
Chef Nya Medier Mattias Fyrenius
Post SE-105 17 Stockholm
Besök Mäster Samuelsgatan 56
Telefon +46 8 13 50 00

[Övrig kontaktinformation >](#)